

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Ṽinṭer

Brenner, Yôsēf Ḥayyîm

מײַח Ḥayyîm, רנר

Ṽarshe, 1936

חכ.

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8203

כת.

קיינמאָל האָט מיין פּאַנטאַזיע אַזוי שווער נישט געאַרבעט,
ווי אין יענער צייט, וועגן וועלכער איך דערצייל. גאנצע שעהן
פלעגן ביי מיר דורכגיין אין פּאַנטאַסטישע פּאַרשטעלונגען,
אַליין נישט פּילנדיק דאָס. ס'איז נישט געווען קיין שום מעג-
לעכקייט, איך זאָל כאַטש עפעס פּאַרמאַגן אין דער ווירקלעכ-
קייט, דעריבער האָב איך ליב געהאַט מיך צו מאַלן אין אַן
אַנדער געשטאַלט און אין אַן אנדערע לאַגע. איך, ירמיה פייער-
מאַן, בין אַן אנדערער, לאַגטרי אַן אנדערער. אבסאָלוט אַן
אנדערער. איך און זי פּאַרן אין דער שווייץ אַריין... מיר
פּאַרן ביידע.. זי ווירקט אַן אַפּפּרישונג-טוי אויף מינע איינ-
געדריםלטע פּוהות און איך באַרייכער איר לעבן מיט מיין
גייסט!...

איינמאָל האָב איך זי באַגעגנט אין גאס. זי איז גע-
גאנגען אויף איין זייט און איך אויף דער אַנדערזייט - האָב
איך געמונען פאַר נויטיק זיך צו מאַכן, אז איך זע זי נישט.
אז זי איז שוין פאַרבייגעגאנגען האָט מיך שטאַרק געצויגן
צו זען, כאַטש אויף איין מינוט, איר פּריזור, איר צאַפּ, איר
מיגור, איר גאַנג, דעם קאָליר פון איר מאַנטל, איר הוט. אָבער
איך האָב נישט געקענט, איך האָב געציטערט. איך האָב מורא
געהאַט... און ערשט ווען זי איז שוין אינגאַנצן פאַרשוואונדן
פון מינע אויגן האב איך אומגעקערט דעם קאַפּ און איך בין
געשטאַנען אַלענגערע ווילע אויף מיין אָרט, זיך איינקוקנדיק
אויף דעם וועג, וווּ זי איז דורכגעגאנגען...

און אין יענעם אָוונט, נאָך האַלבער נאַכט, בין איך
געזעסן אויף מיין געלעגער, אויף דער קאַנאַפע, נאָענט צום

טיש, אַלאַנגע-לאַנגע צייט אָן קיין שום ארבעט, ביז איך בין,
 צומלעצט, אריינגעפאלן אין אן אנדער וועלט. דורכן דרימל-
 וואַלקן איז ביי מיר, אמת, געווען א מין באוואוסטזיין, אז
 אַיך זיך ביי מיינע עלטערן אין הויז, אבער צוזאמען דערמיט
 בין איך געפאָרן אין עפעס א וועג... דער צוג רוישט, שטורמט,
 ער פאָרט דורך ימען און טייכן, בערג און טאָלן - און איך
 בין אין צוג... דער וואגאן איז פול מיט מענטשן: מין טאטע,
 בערעלע, מיין קלענערער ברודער, עובדיה, קליינשטיין. און
 אָט איז די סטאציע. א קעלט רייסט זיך אריין פון
 ערגעץ. אלע גייען אראפ. דער וואגאן ווערט ליידיק. דאס
 אראפגיין דויערט. עפעס א זאך פארהאלט. „אוי, בטלן! - שרייט
 אויף מיר מיין טאטע - „פאטראן!.. פארוואס גייסטו נישט
 אראפ? גיי אראפ! זע צו געפעלן אין די אויגן פון פלוט!“ -
 טאקע בזה הלשון... און איך ענטפער מיט שטאלק: „נישט
 פון דער וועלט!.. אין אט דעם דייטשלאנד, יואוהין איך פאָר
 איצט מיט איר, איז פאראן פרידריך גיטשע, האט ער גראָבע
 וואנסעס, אין בורסיף האט אויך אזעלכע וואנסעס“ - אין אין
 א מינוט ארום גייט אוועק דער צוג, און איך בלייב אויפן
 וואקזאל, איך צעגיי פון צער, ביז די אויגן ווערן מיר פאר-
 שטיינערט און וויינען קען איך נישט, און איך גרויס מיך מיט דעם
 באוואוסטזיין, אז איך ווין נישט... ערשט אט אגעוויין... דאס
 איז דער קול פון מיין מאמען, וועלכע זיצט אין ווינקל און
 פליקט פעדערן... די פינצטערניש ווערט געדיכטער. אלץ דרייט
 זיך איבער... פוסט און וויסט... דער קאנדוקטאר פרעגט מיך
 אויף מיין בילעט... „קאנדוקטאר! - שרייט ר' חנן-נתן -
 עובדיהו מ'טאר נישט פארן אן א בילעט. ס'א גרויסע עבירה!..“
 וואונדערלעך! דער קאנדוקטאר איז האלב רב און האלב בורסיף..
 „אוי, אוי - קרעכץ איך פון מיינע שטארקע ווייטיקן - מיינע
 פיס זענען אריין אין א קלעם... געפענטעט אין קייטן... אוי,
 וואס איז עס געשען מיט מיר? ווער שלעפט מיך עס?“
 „... פאר אליין“ באפעלט מיר א ינגל, א וועג-היטער, וואס
 האלט א גריין פענדל אין האנט. „דיין נאז שטערט“ ... איך

כאפ אים אָן ... אי, ס'איז דאך זי ... וואס פארא געשעפטן
האב איך מיט דיר?..

— דיין בילעט — שרייט בורסיף און שלאגט מיך
איבערן קאפ.

איך פרוו מיך אויפהויבן אים זיך אנטקעגנשטעלן און איך
זינק אין אן אפגרונט אריין ...

און מיין אביסל דערהויבענער קאפ פאלט נאכאמאל
אראפ אויפן טיש.
